

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/204/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204606
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3212204606.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu JUDr. Natálie Čekanovej a JUDr. Ivany Šlesarovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35807598, zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36864421, proti žalovanému Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 12. februára 2014, č. k. 6C/215/2015-119, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania, zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalobca uviedol, že majetková škoda a nemajetková ujma vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v konaní vedenom pod sp. zn. 2Er/1319/2008 spočívajúcim v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodol súd po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 OSP nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 12.02.2013, na ktorom podľa § 101 ods. 2 OSP vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu. Poukázal na to, že pred pojednávaním vo veci samej žalobca doručil súdu návrh na zrušenie pojednávania spolu s návrhom na prerušenie konania z dôvodu, že podal na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne, ktorým bolo rozhodnuté o tom, že sudcovia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou nie sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci. Aj keď o rovnakom návrhu na prerušenie konania už bolo skôr právoplatne rozhodnuté, súd prvého stupňa na pojednávaní dňa 12.02.2013 rozhodol tak, že návrh zamietol opätovne. Zároveň konštatoval, že nakoľko o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou už Krajský súd v Trenčíne rozhodol, a žalobca v novej námietke zaujatosti iné dôvody neuvádzal, o jeho námietke už nerozhodoval.

Z dokazovania vykonaného listinnými dôkazmi mal súd prvého stupňa preukázané, že oprávnený podal žiadosť o zmenu súdneho exekútora dňa 22.11.2010. Súd prvého stupňa výzvou z 14.12.2010 vyzval povereného súdneho exekútora na zaslanie exekučného spisu. Súd prvého stupňa následne uznesením zo dňa 21.11.2011 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Proti uvedenému uzneseniu podal oprávnený odvolanie a odvolací súd uznesením zo dňa 22.02.2012 č. k. 3CoE/55/2012-39 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Uznesenia nadobudlo právoplatnosť dňa 02.04.2012.

Za aplikácie § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu, § 44 ods. 7, 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.12.2006, dospel súd prvého stupňa k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu a vzniku škody sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Žalobca nepreukázal splnenie všetkých zákonných predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu. Súd prvého stupňa konštatoval, že k porušeniu zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia o návrhu na zmenu exekútora nedošlo, lebo súd prvého stupňa namiesto rozhodnutia o ňom exekúciu vyhlásil legálnym postupom v konaní za neprípustnú a zastavil ju. Ak neboli splnené totiž podmienky pre pokračovanie v exekúcii, nebol dôvod ani na zmenu exekútora. Súd prvého stupňa zdôraznil, že nakoľko 30 - dňová lehota na rozhodnutie o zmene exekútora sa na daný prípad nevzťahovala, nemohlo dôjsť k porušeniu práv žalobcu v dôsledku nerozhodnutia v uvedenej lehote. I keď by takýto nesprávny úradný postup súdu bol daný, žalobca vôbec nepreukázal vznik škody alebo nemajetkovej ujmy priamo vyvolanej týmto nesprávnym úradným postupom. Znalecký posudok č. 1/2013 vypracovaný znalcom doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Slašťanom, PhD. nepovažoval za relevantný dôkaz v konaní. V predmetnom exekučnom konaní oprávnený (žalobca) nepodal urgenciu ani žiadosť o oznámenie stavu konania. Pokiaľ tvrdí žalobca, že v období nečinnosti súdu mu vznikla škoda ako náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov, na udržanie a správu informačného systému u, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom, ďalej na administratívne spracovanie textov urgencií súdu, na publikačné výdaje spojené s urgenciami na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania, toto svoje tvrdenie ničím nepreukázal. Keďže žalobca nepreukázal splnenie prvého predpokladu zodpovedného právneho vzťahu, a to existenciu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou vo veci 2Er/1319/2008, ktorý by mohol byť základom pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody, súd prvého stupňa sa otázkou uplatnenej škody nezaoberal. Konštatoval, že v súvislosti s nevydaním rozhodnutia o zmene exekútora v zákonnej lehote nedošlo k vzniku majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 OSP Úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ OSP), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ OSP), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 OSP a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 OSP, I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a

Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na neustranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP, proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke neustrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 OSP, mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b OSP. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulu udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé, akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 OSP a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods. 3 OSP aj náležitosti podľa § 205 ods. 1 OSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 OSP.

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 OSP v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 OSP v spojení s § 156 ods. 3 OSP, keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 OSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 OSP nepriznal z dôvodu, že tieto nešpecifikoval a v konaní mu žiadne nevznikli. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 OSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 OSP) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. a) - g) OSP a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f) a g) OSP sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval, či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ OSP).

V ustanovení § 14 OSP sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námetka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) OSP. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 OSP). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávaná vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Bánovce nad Bebravou JUDr. Radoslavovi Svitanovi, PhD. Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd uznesením č. k. 4NcC/493/2012-15 zo dňa 19.10.2012 rozhodol, že sudca Okresného súdu Bánovce nad Bebravou JUDr. Radoslav Svítana, PhD nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 6C/215/2012. Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. OSP vylučovala z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Z obsahu spisu nevyplýva, že v exekučnej veci sp.zn. 2Er/1319/2008 vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou bol JUDr. Radoslav Svítana, PhD. zákonným sudcom. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska

§ 14 ods. 1 OSP žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevyplýva nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd

preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 OSP.

Podľa § 114 ods. 2 OSP v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Procesnou povinnosť súdu je pripraviť pojednávanie tak, aby ochrana práv účastníka bola rýchla a účinná a aby sa rozhodlo spravidla na jedinom pojednávaní. Súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práva účastníka na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Prípravou pojednávania podľa § 114 OSP treba rozumieť všetku činnosť sudcu (predsedu senátu) od začiatku konania na súde až do začatia pojednávania vo veci. K procesným úkonom, ktoré je súd povinný vykonať podľa § 114 ods. 2 OSP patrí doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) spolu s prílohami odporcovi (žalovanému) do vlastných rúk na vyjadrenie s uvedením rozhodujúcich skutočností na svoju obranu a označenie dôkazov, ktorých sa dovoľáva, prípadne na predloženie listiny, v súdom určenej lehote. Občiansky súdny poriadok lehotu na vyjadrenie neurčuje, ide o tzv. sudcovskú lehotu, ktorú možno v odôvodnených prípadoch z vážnych dôvodov predĺžiť. V rámci prípravy pojednávania vykoná súd poučenie všetkých účastníkov konania podľa ustanovenia § 120 ods. 4 OSP, vrátane tých, ktorí sú zastúpení v konaní právnym zástupcom. Ide prejav koncentračnej zásady a zásady neúplnej apelácie civilného procesu. Ak žalovaný splní povinnosť a k žalobe a k prílohám sa vyjadrí v lehote určenej súdom, súd toto vyjadrenie bez zbytočného odkladu odošle žalobcovi.

Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 OSP. Súd prvého stupňa dňa 18.12.2012 doručil žalobu žalovanému spolu s výzvou, aby sa žalovaný k žalobe vyjadril v lehote 15 dní. Vyjadrenie žalovaného došlo súdu prvého stupňa dňa 21.02.2013. Na deň 10.06.2013 nariadil súd prvého stupňa v právnej veci pojednávanie. Spolu s predvolaním na pojednávanie doručil súd prvého stupňa právnenému zástupcovi žalobcu a žalovanému poučenie účastníka konania podľa ustanovenia § 120 ods. 4 OSP a právnenému zástupcovi žalobcu odoslal vyjadrenie žalovaného k žalobe. Právny zástupca žalobcu a žalovaný prevzali doručované písomnosti súdu dňa 14.03.2013.

Dňa 07.06.2013 o 16:30 hod. doručil právny zástupca žalobcu súdu prvého stupňa e-mailom návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, keď žalobca podal podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky proti Krajskému súdu v Trenčíne ako porušovateľovi základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým tento v konaní sp. zn. 4NcC/439/2012-15 rozhodol o námietke zaujatosti. Súčasťou návrhu na zrušenie pojednávania bol aj návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu. Návrh na zrušenie pojednávania a návrh na prerušenie konania mal zákonný sudca k dispozícii pred začiatkom pojednávania dňa 10.06.2013, ktoré následne odročil za účelom rozhodnutia o uvedenom návrhu. Uznesením zo dňa 25.07.2013 návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol a jeho rozhodnutie v spojení s potvrdzujúcim uznesením odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 29.01.2014.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré uviedol a navrhol žalovaný v písomnom vyjadrení.

Vyjadrenie žalovaného spolu s pripojenými prílohami k vyjadreniu mal právny zástupca vo svojej faktickej dispozícii od 14.03.2013. V tomto smere tvrdenie žalobcu nie je pravdivé.

Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa ďalšie pojednávanie na deň 12.02.2014 podľa ustanovenia § 115 ods. 1 OSP pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 OSP po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 OSP. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 OSP v spojení s § 119 ods. 4 OSP. Na strane právneho zástupcu žalobcu absentoval dôležitý dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný pojednávanie dňa 12.02.2014 zrušiť alebo odročiť.

O návrhu žalobcu na prerušenie konania rozhodol súd prvého stupňa na pojednávaní dňa 12.02.2014 tak, že tento návrh zamietol. Súd prvého stupňa prejednal a rozhodol vec bez účasti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu a žalovaného. Odvolací súd obligatórne preskúmal, či rozhodnutím o návrhu na prerušenie konania a prejednaním a rozhodnutím veci samej súdom prvého stupňa bez účasti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného postupom podľa § 101 ods. 2 OSP nebola žalobcovi a žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom. Odvolací súd zhodne s postupom súdu prvého stupňa, je toho názoru, že na strane žalobcu, jeho právneho zástupcu, nebola zákonná prekážka, ktorá by odôvodňovala ich neúčast' na pojednávaní. Právny zástupca sa nedostavil na pojednávanie, na ktoré bol riadne predvolaný, a ani nepožiadaval o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Ak súd prvého stupňa postupom podľa § 119 ods. 4 OSP neinformoval právneho zástupcu o odročení pojednávania, prípadne o jeho zrušení na základe návrhu právneho zástupcu žalobcu o zrušení pojednávania, mal právny zástupca žalobcu vedomosť, že odročenie a zrušenie pojednávania súdom prvého stupňa nenastane. Je právom, nie povinnosťou, účastníka konania i jeho právneho zástupcu využitie práva na verejné prejednanie veci na pojednávaní. Súd prvého stupňa splnil voči účastníkom konania všetky procesné podmienky na prejednanie veci bez účasti účastníkov konania, preto ak sa právny zástupca žalobcu bez dôležitého dôvodu nariadeného pojednávania nezúčastnil, nedošlo postupom súdu prvého stupňa k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Splnením poučovacej povinnosti podľa § 120 ods. 4 OSP a prejednaním veci na pojednávaní umožnil súd prvého stupňa účastníkom konania zúčastniť sa vykonania všetkých dôkazov a vyjadriť sa k týmto dôkazom aj v súlade s ich procesným oprávnením podľa § 123 OSP. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Žalobcovi nebolo postupom súdu prvého stupňa odňaté právo zúčastniť sa pojednávania, oboznámiť sa s obsahom súdneho spisu, zúčastniť sa vykonávania dôkazov, vypočuť si jeho prednesy, prípadne návrhy, označenia a predloženia ďalších dôkazov. Odvoláciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Nepravdivé je aj tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 OSP.

Rovnako ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku žalobcu smerujúcu proti napadnutému rozsudku v časti, ktorou súd prvého stupňa zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v prejednávaní veci neboli dňa 12.02.2014 dané zákonné podmienky na obligatórne prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP a ani fakultatívne prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP. Otázka či je konajúci sudca z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená, bola v danom prípade vyriešená postupom podľa § 14 a nasl. O.s.p. Za týchto okolností postup súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o návrhu na prerušenie konania a tiež vo veci samej, je v súlade so zásadou hospodárnosti konania a nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom. Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné dodať, že iná procesná situácia by bola v prípade, ak by existovali zákonné dôvody na prerušenie konania a súd prvého stupňa by na pojednávaní rozhodol o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a zároveň aj vo veci samej. V tom prípade by existoval dôvod na zrušenie, prípadne zmenu rozsudku súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa návrhu na prerušenie konania a dôvod na zrušenie rozsudku vo veci samej pre vady konania pred súdom prvého stupňa.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 OSP. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nespĺnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnem rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to

čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú: výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu

Právne vzťahy, z ktorých žalobca odvodzoval nároky uplatnené žalobou, sú upravené zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (účinnosť 1. júla 2004, zmena vykonaná zákonom č. 215/2007 Z. z. s účinnosťou od 1. septembrom 2007, zmena vykonaná zákonom č. 477/2008 Z. z. a zákonom č. 517/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. januárom 2009, zmena vykonaná zákonom č. 508/2010 Z. z. s účinnosťou od 1. januárom 2011) v znení do 31.12.2012.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

V danom prípade bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v konaní vedenom Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 9Er/2900/2006 exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prietahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nepreukázal, že prietahy, o ktorých bolo v inom konaní rozhodnuté, sú neodôvodnené, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevymáhateľnou a nevykonateľnou.

Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že v danej veci nebol naplnený prvý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, a to existencia nesprávneho úradného postupu. Žalobca, napriek úvodnému všeobecnému uvedeniu odvolacích dôvodov, vo svojom odvolaní neuviedol (nepochybné z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní na súdy), aké konkrétne nedostatky meritórnemu posúdeniu prejednávaneho prípadu, vecnému dôvodu zamietnutia návrhu, vytýka. Uvádza len všeobecné konštatovania (napr. "súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané", "súd úplne ignoroval všetky tvrdenia žalobcu o majetkovej škode z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdavkov na administratívne spracovanie textov urgencií atď."), ktoré uvádzal aj v návrhu. Okrem toho uvedené odvolacie tvrdenie nevyplýva z predmetného rozhodnutia a nezodpovedá ani skutkovým zisteniam ani právnomu

hodnoteniu uvedenému v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu. Žalobca v odvolaní nenapadol podrobné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nepreukázanom naplnení predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu (neexistenciu nesprávneho úradného postupu, škody a príčinnej súvislosti). Rovnako žalobca v odvolaní žiadnou odvolacou námietkou nenapadol hmotnoprávne dôvody zamietnutia návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, pretože následkom nepreukázaného kumulatívneho naplnenia všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu je zamietnutie žaloby žalobcu.

Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Odvolací súd poukazuje na to, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebol zistený nesprávny úradný postup a ani existencia nezákonného rozhodnutia exekučného súdu. Vzhľadom k tomuto záveru je potom bez právneho významu aj žalobcom predložený znalecký posudok č. 1/2014 zo dňa 17.01.2014.

Po preskúmaní obsahu žalobcom podaného odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd konštatuje, že niektoré odvolacie dôvody sa vôbec netýkajú prejednáwanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednáwanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby obsiahol odvolacie dôvody takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., tak že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania podľa § 151 ods. 2 OSP nepriznal, pretože žalovaný si trovy odvolacieho konania nevyčísľil a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.